

# Våre aktsomhetsvurderinger

Aktsomhetsvurderinger av miljømessige og sosiale forhold er en viktig del av vårt arbeid som ansvarlig forvalter. Vi søker å kartlegge og vurdere potensielle og faktiske negative konsekvenser som selskaper vi investerer i, kan forårsake, bidra til eller være direkte knyttet til. Som minoritetseier kan vi ikke pålegge selskaper å gjennomføre tiltak, men vi kan bruke innflytelsen vår til å påvirke dem til å ta grep som begrenser konsekvensene.

Aktiviteter fra 2023 som inngår i aktsomhetsvurderingene våre for bærekraft, er beskrevet i vår rapport om [ansvarlig forvaltning for 2023](#).



## Forankring i retningslinjer og styringssystemer

Vi respekterer menneskerettighetene i arbeidet vårt. I henhold til våre prinsipper og retningslinjer for ansvarlig forvaltning følger vi relevante internasjonale standarder som FNs Global Compact, OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper og veiledning for institusjonelle investorer, FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og G20/OECDs prinsipper for selskapsstyring.

Disse prinsippene og standardene danner grunnlaget for [forventningsdokumentene](#) våre. Vi har tydelige forventninger om at selskapene vi investerer i, inkluderer vesentlige miljømessige og sosiale forhold i sine retningslinjer, strategier og risikostyring, og at de kartlegger og forebygger negative konsekvenser for miljøet og samfunnet. Vi tar utgangspunkt i forventningene våre når vi overvåker risiko og har eierdialog med selskapene.

Vi gjør aktsomhetsvurderinger i arbeidet vårt uavhengig av aktivaklasse – også når vi arbeider med eksterne forvaltere.

## Identifisering og prioritering av faktiske og mulige skadevirkninger

Vi har flere integrerte prosesser, både før og etter at investeringer gjennomføres, som tar sikte på å identifisere selskaper som kan bidra til betydelige skadevirkninger på mennesker, samfunn eller miljø. Vi gjør vårt beste for å analysere risiko, men begrenset tilgang til informasjon kan gjøre det utfordrende å avdekke uønskede hendelser og selskapenes forbindelser til dem. For å kunne gjøre gode vurderinger og spisse arbeidet vårt bruker vi eksterne datakilder, nyhetsmedier, selskapsrapporter og interessentopplysninger, herunder fra rettighetshavere. Vi analyserer systematisk ESG-risiko hvert kvartal for alle selskaper som skal inn i fondets aksjeindeks. Så fort selskapene er i porteføljen vår, overvåkes de daglig for alvorlige ESG-relaterte hendelser.

Våre kvartalsvise aktsomhetsvurderinger undersøker porteføljeselskapers eksponering for bærekraftsrisikoer som miljøhensyn og arbeidsforhold. Indikatorene i vurderingene er basert på forventningsdokumentene våre. De velges ut basert på at vi får relevante kvantitative data fra leverandørene våre.

I tillegg til kvantitative og automatiserte prosesser utfører vi også mer omfattende undersøkelser av temaer og trender med økt ESG-risiko. For selskaper hvor vi har en eierandel som overstiger fem prosent og dermed er en mer betydelig eier, foretar vi en grundig vurdering av ESG-risikoprofilen deres.

Når vi overvåker ESG-risiko, konsentrerer vi oss om selskapene som har de faktiske eller potensielt største skadevirkningene med hensyn til alvorlighetsgrad, omfang og mulighet for gjenoppretting. Basert på risikonivået og andre faktorer, inkludert størrelsen på investeringen, kan vi iverksette ulike tiltak: i) løpende overvåking, ii) oppstart eller videreføring av dialog, iii) deling av informasjon med Etikkrådet og iv) risikobasert nedsalg.

## Stanse, forebygge og begrense skadevirkninger

Aktivt eierskap er vårt viktigste verktøy for å forebygge og begrense mulige og faktiske skadevirkninger. Fremgangsmåten vår tilpasses risikoens og sakens egenart, samt en vurdering av påvirkningsevnen vår. Muligheten til å påvirke avhenger blant annet av størrelsen på investeringen vår og erfaringer fra tidligere dialog med selskapet. Vi setter klare mål i alle selskapsdialogene, for eksempel forbedring av retningslinjer og styringssystemer, avbøtende tiltak eller økt åpenhet. Vi går i dialog med selskapenes styre, ledelse, fageksperter og driftsansvarlige. Vi sender brev til selskapsstyrer, spesielt de som tilsynelatende ikke håndterer bærekraftsrisiko på en egnet måte.

I tillegg til eierskapsdialog kan vi ta opp negative innvirkninger eller eskalere saker ved å stemme mot ledelsen eller styremedlemmer på et selskaps årsmøte, støtte relevante aksjonærforslag, henvise saker til Etikkrådet for videre undersøkelse eller velge å selge oss ut.

Vi kan også samarbeide med andre investorer, organisasjoner og standardsettere. Vi er for eksempel medlem av den rådgivende komiteen for PRI ADVANCE, et initiativ hvor investorer arbeider for å fremme selskapers håndtering av menneskerettigheter og sosiale utfordringer.

Vi publiserer hørings svarene våre og offentliggjør [dialog](#) vi har med organisasjoner.

## Resultater og rapportering

Vi følger med på selskapenes arbeid for å håndtere bærekraftsrisiko. Vi setter skreddersydde mål i dialog med dem og følger opp resultatene etter at dialogen er avsluttet. Dette bidrar til å spisse dialogen og sikre intern koordinering.

Vi kommuniserer med interessenter gjennom nettsidene våre, rapporten om ansvarlig forvaltning og i løpende interessentdialog. Vi offentliggjør retningslinjer og rammeverk, rapporterer om prioriterte dialoger, nedslag og utelukkelse. Vi offentliggjør også [beslutninger om stemmegivning](#) fem dager før generalforsamlingen. Vi forklarer hvorfor når vi stemmer mot bærekraftsforslag.

## Interessentdialog og klageordninger

Fondets interessenter omfatter det norske folk, våre egne ansatte, de som arbeider i selskapene vi investerer i eller i deres leverandørkjeder, og de som ellers påvirkes av virksomheten til selskapene, for eksempel lokalsamfunn eller forbrukere.

Hvis interessenter har informasjon de mener kan være relevant for investeringene våre, oppmuntrer vi dem til å dele dette med oss, og vi har regelmessig kontakt med interessenter gjennom bilateral eller multilateral dialog.

Vi forventer at selskapene har effektive og tilgjengelige klageordninger og dialog med arbeidstakere og deres representanter. Vi forventer også at selskaper sørger for eller samarbeider om gjenoppretting i tilfeller der det er påkrevd, slik det er nedfelt i OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.

## Hvem er involvert i dette arbeidet?

Hovedstyret har ansvar for å fastsette prinsipper for ansvarlig forvaltningsvirksomhet, noe som omfatter arbeidet med aktsomhetsvurderinger hos Norges Bank Investment Management. Daglige oppgaver knyttet til aktsomhetsvurderinger gjennomføres av flere team, herunder risikoovervåkingsteamene, eierskapsteamene og porteføljeforvalterne. Ledergruppen i Norges Bank Investment Management og Norges Banks hovedstyre holdes regelmessig orientert om arbeidet med ansvarlig forvaltning. Hovedstyret fatter vedtak om etiske utelukkelse etter råd fra Etikkrådet eller på eget initiativ under visse kriterier.